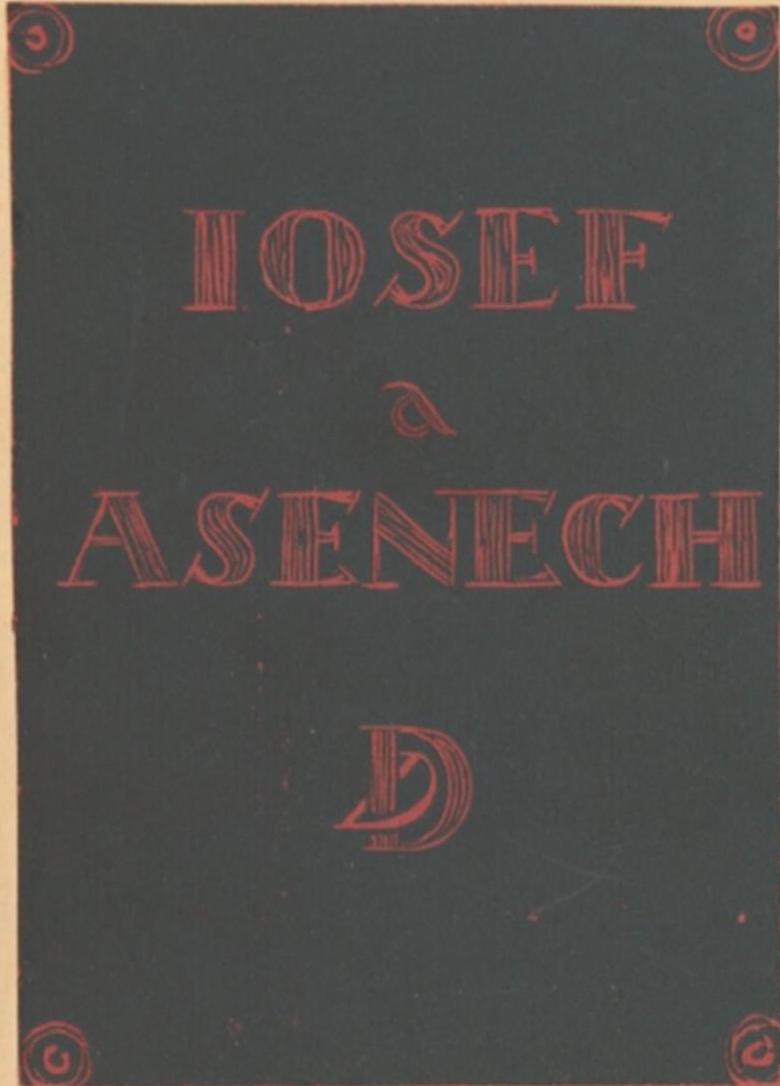

JOSEPH
ASENECH

JOZEF A ASENECH

JOZEF A ASENECH

JOZEF A ASENECH

DOBRÉ DÍLO
VE STARÉ ŘÍŠI NA MORAVIE
MCMXXV

Poczíná se Jozef a Asenech:

JOZEF NARODIL SIE LETA STAROSTI
Jotce svého devadesátého vieku třetího, od počátku sveta po dvů tiícú po stu a po devadesáti letech; který když v šestnáesti letech byl jest a pásl stádo, upadl v nenávist bratří svých pro zvláštnie otce k sobie zamílování a pro snów vypravovánie a pro svých bratří obžalování. Kteříž z suknie jeho svlekše jej do šachty staré spustili sú, potom radú Judy vytáhše, Ismahelitom prodali. Mezi tím Judas v cizoložství s Tamar, svekry své, Fares a Zamar, na sviet vyvedl jest, nebo zastiženú v přirovnání k sobie vyspravedlivil ji, kterúž Sela, synu svému, dali sú, jiežto mladosti vdovství jí stojící čakati přikázal. Ale Madianité, kteří Izmahelité řečeni sú, prodali Jozefa do Egypta Putifarovi, kleštienému hofmistru rytíerstva Faraonova; jiní pokládají Archimeterovi, knížežti kucharskému, aniž jest nepodobno, nebo mezi mnohými pokoleními jésla nošce knížežti počestniejší jest; totiž knížež rytíerstva, jehožto mistr Jozefus pokládá Putifara, ten jest miel ženu a syny, neb Jozef dceru jeho vzal sobie za

manželku; také z kleštiencov králových nebyl, nebo malí toliko klestieni sú bývali. Ale pravie Židé, že vidúci Jozefa sličného, kúpila jej, aby s ním sie pojímala; ale pán stráže jeho tak daleko ustudil jej, že potom neholil sie k skladaní, jako by klestiený byl. Vidúce jeho takového, biskupa v chrámě Heliopoleos učinili, a tudy poctiviejsí byl nežli prve v kniežství. Tehdy Jozef do Egypta veden, od Putifara, kúpen, před ním zveleben, ale pro milost čistoty a víery od paní své obžalován a v žalář vsazen, sny šenkovi vykládal; a ti když sú v pravdzie byli shledáni, kázaním Faraonovým z žaláře vytažen jest a jeho snów k vykládaní postaven byl před ním.

2. Jozef v třidceti letech bieše, když stál před Faraonem, a když vyložil sen jeho, povýšen a vévodú Egypským učinien leta starosti Jacoba, otce jeho, po stu a po jedenmezcíetma letech. I dal Farao Jozefovi ženu Asenech, dcerku Putifarou, z níež urodili sú sie jemu synové Manases a Efraim, a v té chvíli Apis král Aiginský v Egyptie chrám jest udielal. První

tehdy leto leta sedmého úrodného poslal Farao Jozefa, aby shromáždil obilé. I přijel do krajín Helipalských, jichž krajiny bieše kníže Putifar, kníže a rada Faraonova. Jehož dcera bieše Asenech, krásná nade všechny panny téj zemie, všie vieci podobná dcerkám židovským: vysoké myslí, hrdá, zhrzejici všelikým mužem, jiežto také nikdy nižádný muž nevidal bieše. Bieše veže spojena k domu Putifarou, veliká a vysoká, na níežto bieše sien mající pokojov přehraditých desiet, z nichžto první veliký a krásný kamením, drahým podlaženým, stieny kamením drahým ozdobeny, ponebie zlaté. Biechu vnitř bohové zlatí a stříbrní, jimž sie modléše Asenech a každý den jim obietikladieše. Druhý pokoj držieše v sobie rúcho Asenech a jiné okrasy od stříbra a od zlata a od kamene drahého, prostieradla drahá. V třetím pokoji biechu všecka sbožie zemie: tu bieše útočištie modlenie jejíeho. Jiné panny biechu, které jie slúžiechu, krásné přeliš, s nimižto nemluvil nižádný muž ani který pačholík. V pokoji Asenech biechu tři okna: prvé vel-

mi veliké k východu slunečníemu, druhé ku poledni a tretí na puol noci. Tudiež bieše lože zlaté pŕikryto rúchami zlatohlavovými, ozdobeno perlami, purpurú, drahým kamením a bissem, na niemž spáše Asenech sama, nižádný muž na tom loži nikdy byl ne-siediel. A bieše sien veliká vókol domu toho, uhelním hranatým udielána, v niemžto domu a síeni čtyři brány železné biechu, kterýchžto strehli sú vespolek osmnádste mužov najsilnejších, mladých odiencov. Na pravé stranie síeni té studnice vody živé a vidúcí a vezpod čisterna přijímajícíce její vodu a obvlažujíc všecky stromy v té síeni vzplozené a vyvedené, kteřížto krásni biechu a velmi plodni. Bieše Asenech velika jako Sara, výtečna jako Rebeka a krásna jako Rachel.

3. Posla Jozef k Putifarovi posla, že chce přijeti k niemu do domu jeho. Radostnie radoval sie Putifar a řekl ke dceři své, že »přijede Jozef, silný boží, a chci tie jemu za ženu dáti«. A ona rozhnievavši sie odopoviediela, že »nechci sie dáti muži jatému a viezni, ale

synu královici«. A když tak spolu rozmluváchu, přišel jeden pravie, že Jozef přijel, i prchla Asenech na svrchní síen; i přijel Jozef sedie na voze Faraonovu, který bieše veskeň zlatý, kterýžto čtyřie koni bíelí jako sníeh, uzdami zlatými. A bieše Jozef oblečen v sukni bíelú, velmi drahú a plášt zlatohlavový, a koruna zlatá na hlavie jeho; a vókol koruny bieše dvanaádst kamenov výborných, na nichžto bieše dvanaádst hviezd zlatých, a berla králova v rukú jeho a ratolest olivetská tučného plodu. I vyšli sú Putifar a žena jeho proti niemu a poklonili sú sie jemu. I všel jest Jozef do síeni i zavřeli sú dveře síeni. A když užřela jest Asenech Jozefa, zamútila sie jest pro onu

řeč, kterú běše mluvila s otcem o niem, i řekla jest: »Teď, slunce z nebe přišlo k nám na voze svém. Ne viediechu, by Jozef syn boží byl, nebo kto z lidí mohl by tak velikú svietlosť poroditi nebo které břicho ženy takové mohlo by nésti svietlo?« I všel jest Jozef do domu Putifarova i zmyli sú nohy jeho. I řekl Jozef: »Která jest žena ona, která běše v síni v oknie? vyndi nynie z domu tohoto.« Nebo báše sie, aby jemu protivna nebyla jakožto všecky jiné, posly své posieláchu k nie s dary rozličnými, kteréžto metáše s hnievem od sebe a s bezprávím. I řekl Putifar: »Pané, dcerka má jest panna, nenávidí každého muže, jiež jest nikdy muž nevidiel, jedno já a ty dnes; ráčiš-li, ať přijde a pozdraví tebe.« Mysléše Jozef, ponievadž nenávidieše všelikého muže, zdali by i jemu také odporna byla, i řekl otci jejíemu: »Ponievadž pannú jest dcerka vaše, milujíť ji jako ženu mú.« I odstúpila matka její, aby přivedla ji; kterúž postavila jest před obličejem Jozefovým. I řekl otec její: »Pozdrav svého bratra! tenť nenávidí jiných všech žen jinde rodilých,

jako i ty všech mužov.« Asenech vece: »Zdráv bud požehnaný od Boha najvyššeho!« I řekl Jozef: »Požehnaj tie Bóh, kterýž obžívuje všecky vieci.« I řekl

Putifar dceři své, aby jej pocelovala. A když to chtieľa učiniti, vztah Jozef ruku svú a položil k prsóm jejím řka: »Neslušie to na muže toho, kterýž sie Bohu živému modlí a který jie chleb života a kalich neporušenie píe, pocielovati ženie cizieho rodu, která cieluje ústy svými modly hluché a niemé, a ženu, ješto chleb jie a píe z osudie poškvrnieného a maže sie olejem neposvátným.«

4. Slyšavši Asenech slová Jozefova zamútila sie velmi i plakala. A slitoval sie Jozef i položil ruku svú na hlavu její a pochválil jí; a radovala sie jest Asenech

v tom pochválení a položila sie na lože své a nemocna byla strachem i radostí; a želela s skrúšením, že sie jest kdy tiem bohóm modlila, a odřekla sie jich. I jedl Jozef a pil. A když chtiel odjeti, chtiel jej Putifar obdržeti jeden deň, ale nemohl. I odjel Jozef slibuje sie

osmý den zasie vráiti. Vzala Asenech sukni černú, ješto biele odiev zamúcenie jejího, když umrel byl bratr její mlazší. A zavřevši o sobie dveře i plakala i vymétala všechny modly své oknem, ješto biele na pól noci, a všecko jíedlo své králové psom jest vymetala a posula popelem hlavu svú a položila sie na pavlači a plakala horce sedm dní. A když byl deň osmý na úsvitie, když kuři zapieli a psi sú štiekali, vyhlédši Asenech skrze okno, které biele na východ slunce, vidiela: naliť hviezda dennice, a podle nie otvárolo sie nebe i ukázalo sie svietlo veliké. A spatřivši to Asenech, padla na tvář svú na popel. Aj muž stojiací s nebe stál na hlavie Asenech i povolal jí ze jména, a ona strachem neodpoviediela. I povolal jí druhé a řka: »Asenech, Asenech!« A ona odpoviediela jest: »Teď já, pane! kdo si? poviez mi.« A on řekl: »Já jsem kníže domu božího a kníže zástupu božího. Vstaň a stoj a mluviti budu k tobie.« A pozdvihla Asenech hlavy a tudiež muž vsíe vieci podobný k Jozefovi, plášt, koruna a berla králová, jehož ob-

ličej jako blesk a oči jeho jako paprslkové sluneční, vlasy hlavy jeho jako bleskot ohnie. A vidúci Asenech, hrózú poražena súci padla na tvář svú; jiežto posilniv angel a pozdvih řekl: »Slož žini tuto černú, jíž jsi odiena, a obklíčenie zámutku tvého a pytel od be-

dr tvých a vytřes popel s hlavy tvé a umý tvář tvú a ruce tvé vodú živosti a připrav sie v tvé okrasy a budu s tebú mluviti.« Kterážto když sie jest připravila brzce, vrátila sie k angelu. Jiežto angel řekl: »Obnaž hlavu tvú, nebo panna jsi; posilni sebe a raduj sie, Asenech panno, nebo jmeno tvé napsáno jest v knihách živých a nebude zamazáno na vieky. A od dnešného dne obnovena jsi a obživena a jíesti budeš chleb požehnánie a pitie pítí budeš neporušenie a zmazána budeš olejem svatým. Teď, dnes dal sem tie za chot

Jozefovi a jmeno nebude více řeceno Asenech, ale jmeno mnohého útočište, nebo pokání orudovalo za tie k svrchovanému Bohu, a ty jsi dcerka najvyšieho, panna veselá, smiející sie vzdy a skrovná.« A když tázala Asenech od angela jmena jeho, odpovediel: »Jmeno mé napsáno jest prstem Božím v knihách najvyšieho a všecky vieci, které sú psány v knihách tiech, nevýmluvné sú, aniž na člověka smrtedlného slušie to řéci nebo poviedieti.«

5. Řekla Asenech držec kraj pláštie jeho: »Jestli že sem nalezla milost před očima tvýma, posad sie malíčko na lože toto, na niemžto nižádný nikdy nesiediel, a připravím tobě stuol.« Řekl angel: »Přines mi brzce.« I postavila a položila před nieho chleb a víno chutné a zelé staré a stól nový. Řekl angel: »Přines mi také plášt stredu.« A když ona zamúcena súci stáše, proto že plástu strdi nemiela, řekl k ní angel: »Jdi do pivnice tvé a nalezneš plášt strdi nastole tvém.« I nalezla plášt strdi bíely, velmi čistý a vónie jeho velmi chutná: I řekla Asenech: »Pane, nemám plástu strdi,

ale řekl si ústy tvými svatými i stalo sie jest, ano vónie jeho jako dýchanie úst tvých». Izasmál sie angel rozomem Asenech a ztáh ruku, dotekl sie hlavy jejé řka: »Blahoslavena jsi ty, nebo opustila si modly a uvieřila jsi v Boha živého; a dobré přicházející ku Pánu Bohu v pokání, nebo jíesti budú z toho plástu, kterýž sú vzplodily včely rajské berúce z úst roží ráje božího: a z toho jedí všichni angelé boží, a ktožkoli z toho budú jíesti, živi budú na vieky«. A ztáh ruku svú ulomil malitkú částku té strdi a sniedl on a ostatka podal v ústa Asenech i řekl: »Ej, jedla si chleb nebo pokrm života a mazána si kryžmem svatým a po dnešní deň telo tvé obnoví sie a kosti tvé zdrávy budú a síla tvá bude bez pohynutie a mladost tvá starosti nespatří a krásu tvá nepomine a budeš jako hlavné miesto ustanovená všem utíkajúcim k jmenu Pána Boha všemohúceho, krále viekóv«. A ztáh ruku dotekl sie plástu, kteréhož biele ulomil, a ihned byl veškeren cielý ako kdy prve. A ztáh ruku svú pravú dotekl sie prstem svým ukazujúcim kraje strdi, kte-

rýmž stáše k východu slunce; a odtáh prst svój k sobie i přivedl jej na krajinu plástu, jímž biele obrácen k západu slunečnému a stránka prsta, jíž sie byl dotekl, obrátila sie v krev. A vztáh ruku svú po druhé a dotekl sie krajem prsta svého plástu strdi, kterýmž ku poledni obráceno biele, a kraj prsta jeho v krev sie jest se obrátil. Hledíše na to Asenech, i řekl angel k ní: »Patř na tento plást«. Vyšly z plástu včel mnoho, biele jako snieg a křídle jich jako zlatohlav; osiedly Asenech ty včely a púštiechu med v rukú její a jedly sú jej. Angel řekl včelám: »Jdiete do miesta vašeho«. I braly sú sie všechny na východ slunce do ráje. I řekl angel: »Tak budú všecka slova, které sem mluvil tobě dnes«. A tretí vztah ruku svú angel a dotekl sie plástu a jedl z toho plástu a stola sie nedotekl; a vónie toho plástu sladká velmi stala sie jest.

6. Řekla Asenech k angelu: »Mám panen sedm, které sú vychovány se mnú z mladosti mé, a jedné noci se mnú urodily sie; povolám jich a požehnáš jich, jakož si i mne požehnal«. A tiech kázal angel povo-

lati i dal jim požehnánie takto: »Požehnaj vás Boh najvyší, aby ste byly jakožto slúpov sedm miesta útočištie.« Prikázal Asenech angel, aby odnesla stôl. A když sie brala, aby stôl odstavila, odšel angel od očí jejich; a vrátili si vidiela jest, jako by vóz ohnivý

v povietri visiel. A když si modlēše Asenech, aby odpustil jí e, že tak smiele mluvila s ním, tudiež jeden mládenec z služebníkov Putifarových pravíše a řka: »Ej Jozef Boží jede, již predjezdce jeho u vrat sieni našie jest.« Chvátajíci brzce Asenech sešla a stála na pavlači domu. A když všel Jozef do domu, pozdravila jeho Asenech a řekla pravíeci jemu tu řeč, kterú angel byl s ní rozmluvil a zmyla nohy jeho. Nazajtře prosil Jozef Faraona, aby dal jemu Asenech za manželku. I dal ji jemu Farao a vstavil jim koruny zlaté

nejlepšie, které jest miel, a kázał sie jim vespolek pocelovati. A učinil jim svatbu a hody velmi veliké až pře sedm dní a přikázal, aby ižadný díela žádného nedielal, donizt ta svatba stojí. I nazval Jozefa synem božím a Asenech dcerkú najvyšieho. I urodili sú sie jim dva syny dříeve nežli hladná leta přišla. Převzdiel prvemu Manases, a to sie ménie zapomenutí, a řka: »Zapomenutí mi kázał Hospodin prací mých a domu otce mého.« Druhému převzdiel Efraim, ježto sie ménie vzplozenie, a řka: »Ruosti kázał mi Hospodin v zemi chudoby mé.«

7. Takovie tehdá když již sedm let úrodných [minulo], sebral Jozef vobilé a již bieše hlad připadl po vsie zemi podle sna vykládanie. Otevřel stodoly a súseky, prodával po zemi Egypské i také tiem, ktož sú od jinud přijezdili kupovat, z jiných krajín; mezi nimi bratří sví poznav, ale od nich nejsa poznán, protivnie mluvíše s nimi, špehěře je nazývaje a všech špehěřov utrpenie hodny, najvšece jestli že by o Benjaminovi pravdy nepoviedeli, o niemž sie lekáše, boje sie, aby

o niem také niekteraké lsti neučinili. A když sú jej i s jinými dary přivedli, sám sie jím s pláčem pronesl, řečí i vzezrením jím sie ochotnie ukázal. Dav jím obilé i dary, přikázal, aby otce jeho k niemu přivedli. Tak Jacob skrže videnie od Hospodina jsa posilnien, bral sie do Egyptu s šestdesáti a šesti človeky; a tak on s tiemi a Jozef se dviema synoma spolu bieše jich sedmdesát. Již bieše Jacob ve stu a ve třiceti letech starosti své, když Jozef jeho před tvář Faraonovu přivedl a jemu zemi Gesen pastevní Farao dal s jeho čeledí ku přebývání.

8. Leta druhého hladného mesíce druhého dva-mezcietmý deň mesíce přišel Israhel nebo Jacob do Egypta se vším svým pokolením a bral sie do krajiny Gesen. I uzrevši Asenech Jacoba divila sie jemu, že starost jeho byla jest krásna jakožto mladost. Bieše hlava velmi biela jako sníeh, brada na prsech jako ležeci, oči jeho blyskotnie, zžily, ramena i prsi silna, kolena, lýtky a nohy jako obrové. A pochválil jich u Boze Jacob a poceloval jie; a vrátil sie po obiedie

Jozef a Asenech do domu svého, a Levi a Simeon s nimi. A když uzřel syn Faraonov Asenech v domu otce svého Faraona chodíeci, zapálil sie v krásnosti jejie i mluvíeše k Levi a k Simeonovi, aby zabili Jozefa, aby ji vzal za manželku sobie, a že jim chce dátí zlata a stříbra dosti; a oni nepozorovali řeči jeho. I počal syn Faraonov žalovati na Jozefa před bratře jeho Dan a Gaad, — a ta biesta synové dievek robotných Jacobových, — a pravie, že slyšal Jozefa, an praví před Faraonem, otcem mým, že by po smrti otce svého Jacoba chtiel vás zkaziti, aby nediedili s bratří svými, proto že by byli synové dievčí a jeho že by prodali Ismahelitom a jeho že by nenávideli. I radil jím, aby zabili Jozefa, a on že zabiti chce Faraona, otce svého, který bieše právie jako otec Jozefov. A když to chtiel učiniti v noci, i nedopustili jeho strážní otce jeho, aby všel k niemu, řkúce: »Otce tvého hlava bolí a nyníe spí, přikázal nám, aby nižádný k niemu ne-vchodil, ani také jeho syn prvorodený«. Tento sýn přijav k sobie paddesát mužov odiených, bral sie

v stráž, kdež biechu Dan a Gaad s mnohými mužmi odienými, nebo tudy sú mieli Jozef a Asenech tahnúti. Jedieše Asenech s šesti sty mužmi, a ti všickni z té zálohy zmordováni jsú kromie jediného muže, který utekl jest k Simeonovi a k Levi. Ale Asenech ujela na voze a s ní Benjamin. Ale Simeon a Levi pojímavše všecky, ktož sú s nimi byli, odience, honili je a vlnuli v nie brzce a mnohé zmordovali. Ale Dan a Gaad skryli sie v hústi.

9. Leta kniežetstvие Jozefova dvanádstého umřel jest Farao ten, za niehož sie byl oženil Jozef. Mistr Comestor jiným jmenem je pokládá, totiž Nefrem. O smrti toho krále jinde sie pokládá. Po tom boji již prve položeném Benjamin sedie na voze s Asenech, vida syna Faraonova, an jede proti niemu, aby vzal Asenech, kámen na potoce popad ranil jej v levú stranu hlavy, až s konie na zemi upadl jako mrtev. Potom vida Benjamin Simeona a Levi, ani jedú ku pomoci, posilnil sie; tu hledáchu Dan a Gaad bratří, aby jezmordovali; jichž jest hniev ukrotil. Ti zdvihše

syna Faraonova od zemie, umyli sú ránu jeho a poviedieli sú tyto všecky vieci Faraonovi; a on podiekoval jim, že sú nezabili jeho. A tretí den umřel jest syn Faraonov od té rány, a Farao nemnoho potom umřel jest žalostí smrti syna svého maje sobie let devadesát a deviet. I ostavil královstvie své Jozefovi, který kraloval jest miesto díletie v Egyptie let osm a čtyřiceti. Potom dal korunu synu Faraonovu, ktery ještě prší požival, když jest byl umřel Farao. A Jozef nazván byl otcem jeho v zemi Egypské. On Jozef múdře a viernie pánu svému slúže prodávaním obilé Egypské všecky v službu podrobil Faraonovi; a ti ovšem tíem přinuzením zaslúžili sú k tomu připuzení býti. A tak Jacob, když již miel sobie sto čtyřiceti a VIII let, vida, ano sie již smrt blíží, povolal Jozefa, aby jeho v Aram nepochoval, zapřísáhl a synom svým Manase a Efraim spav ruce své dal požehnání a jima kromie lesu pravého diedictví pole Sichen, kterého jest byl dobyl, dal jest. A svolav syny své mnohým z nich dal požehnání, všem dobře

a prorocsky budúcie vieci napřed poviediel, totiž o rozdielení zemie a o budúcim dvanádsti rodov stavu, statečnie také o obojím příští Kristovie. A tak složiv nohy své na ložci svém, umrel jest. A když sú synové jeho jej pochovali, Jozef zaklev bratří svů, aby, když oni nebo jich námiestci vyvedeni budú z Egypta, kosti jich aby s sebú pobrali. I umrel jest i on také, když jest sto a dvacet leth v stáří, a položen jest v škríni v Egyptie leta jeho vladarství osmdesáteho a od prvního zaslíbení, které sie jest stalo Abrahamovi na ciestie v Mezopotaní, po dvú stú po osmidcát sedmého, a od narozenie Abrahamova, při niemž jest třetí viek počal, po třech stech sešedesáteho prvního, a od počátku svieta po dvú tisících po třech stech devátého. Aniž odtud hnut jest, donievadž nevyšli sú synové Israhelští z Egypta; jiní bratřie, jakž pokládá mistr Jozefus, každý po své smrti již nesen byl a pochován v Ebron a potom přenešeni jsú do Sichen. —

Končí se Jozef a Asenech.

JOZEF A ASENECH

českobratrské vydavatelství

československé vydavatelství

českobratrské vydavatelství

českobratrské vydavatelství

(českobratrské vydavatelství)

českobratrské vydavatelství

(českobratrské vydavatelství)

českobratrské vydavatelství

českobratrské vydavatelství

českobratrské vydavatelství

(českobratrské vydavatelství)

českobratrské vydavatelství

českobrat

JOZEF A ASENECH,

staročeské skládání,

jež u františkánů v Praze objevil

Josef Dobrovský

Vytiskli

(podle opisu Prusíkova)

Kryl a Scotti v Novém Jičíně

(jakožto 86. sv. Dobrého Díla)

Obrázky nakreslil

Albert Schamoni

Na skladě

(od října Milostivého L. P. 1925.)

u Marty Florianové ve Staré Říši na Moravě

A) 30 na papíře ručním

B) 15 na papíře Zanders

C) 50 na holland. japonu

D) 285 na dobrém velínu

Tento jest

A 22

DEO GRATIAS

Prvním majitelem tohoto svazku

stal se

QUEM SI QVIS ABSTULERIT,
IN SARTAGINE COQUATUR
ET ROTETUR ET SUSPENDATUR
AMEN